Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פֿעסטער צייטונג

אויף די.זע צייטונג קאנן מאַן יעדען טאג פרענומעריערן אונד דער פרענומעראציאָנס-טערמין בעגיננט מיט דעם טאַגע דעם ערסטען בלאַטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפֿינדעט זיך אין פעסט וואַיטצנער בולוואר נומ' 29 וואָהין מאַן אויך דיא פרענומעראַציאָנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

דיעזעס בלאַטט ערשיינט דרייםאל וואָכענטליך מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פֿרייטאג, אונד קאָסטעט

פֿיר עסטעררייך-אונגארן

גאנציעהריג 10 גולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד.— קר. ע. וו.
פֿירטעליעהר. 2 גולד.50 קר. ע. וו.

פֿיר'ס אויסלאנד

גאנציעהריג 11 גולד.— קר' ע' וו'
האלביעהריג 5 גולד.50 קר' ע' וו'
פֿירטעליעהר' 2 גולד.75 קר' ע' וו'

Nr. 1, פֿיערצעהנטער יאהרגאנג — פעסט, מאָנטאג יא טבת ה.תרמ"ב. — Pest, den 2. Jänner 1882.

דיא ערייגניססע אין ווארשויא.

וויא נון שאָן זעממטליכע צייטונגען מיט געוויסהייט מעלדען, איזט דער פֿייער-לערם אין דער ווארשויער קירכע ניכט דורך יודען ענטשטאנדען, זאָנדערן דיא יודען-פֿיינדע, וועלכע שאָן לענגסט איינע געלעגענהייט צור הערויפֿבעשוואָרונג איינער נייען יודען-העטצע זוכטען, האבען שאָן זייט וואָכען אללע מאָגליכען פֿאָרבערייטונגען געטראָפֿפֿען, אום איהרע פֿייערטאגע צו איינער יודען-פֿערפֿאָלגונג אויסצונוטצען. דיעזע יודען-פֿיינדע האבען ניכט בלאָס אין דיעזער איינען קירכע, זאָנדערן אויך אין אללען אנדערן קירכען ווארשויא'ס איינען פֿייער-לערם הערפֿאָרגערופֿען, אום דיעזען צור פלינדערונג בענוטצען צו קאָננען. נור אבער האבען זיא אין דען אנדערן קירכען איהרען צוועק ניכט עררייכט, זאָנדערן געראדע אין דער גראָססען קירכע קאָנטען זיא דורך איהרען לערם איינען טומולט הערפֿאָררופֿען, וועלכעם אבער פֿיעלע קאטהאָליקען זעלבער צום אָפפֿער געפֿאללען.

זאָ מעלדעט אויך דיא „וויענער אללגעמיינע צייטונג": עס איזט פֿעסטגעשטעללט, דאס ניכט יידישע טאשען-דיעבע אין דער גראָססען ווארשויער קירכע איהר אונוועזען טריעבען אונד דען פֿייער-רוף אויסשטיעססען, זאָנדערן דיא אנשטיפֿטער דער יודען-העטצען, וועלכע פֿאָן לאנגער האנד פֿאָרבערייטעט וואָרען; עס איזט פֿעסטגעשטעללט, דאס צו דערזעלבען צייט, וויא אין דער גראָססען קירכע, אויך אין דער דאָם-קירכע, אין דער יאָהאננעס-קירכע אונד אין דער קארלס-קירכע צו ווארשויא מאן עבענפֿאללס איינען פֿייער-רוף האָרטע. אָהנע דאס עס געלונגען וועהרע, איינען זאָלכען שרעקען, וויא אין דער גראָססען קירכע הערפֿאָרצורופֿען; עס איזט פֿעסטגעשטעללט, דאס דיא יודען-העטצעריין אין דען יידישען שטאדט-טהיילען גלייכצייטיג מיט דעם פֿאָרפֿאללע אין דער קירכע בעגאָננען, זאָ דאסס דאס קירכען-אונגליק ניכט אורזאכע דער יודען-העטצעריין וואר, זאָנדערן נור עבען דאצו געהאָרטע. דאס הייסט: עס ווארדע דאס קירכען-אונגליק עבען צו דעם צוועקע פֿאָן באָזוויל־ליגען לייטען אנגעשטיפֿטעט, אום איינע אויסרעדע צו איינער יודען-העטצע צו האבען. עס איזט פֿעסטגעשטעללט, דאס מאן שאָן פֿאָר מעהר אלס אכט טאגען אין אללען ארבייטער-ווערקשטעטטען דאפֿאָן געשפּראָכען, מאן ווערדע אן דען פֿרייען פֿייערטאגען דיא יודען שלאגען אונד פלינדערן; עס איזט אבער אויך לייׁדער פֿעסטגעשטעללט, דאס דיא רוסישען בעהאָרדען גאר ניכטס געטהאן האבען, אום דיא יודען-פֿערפֿאָלגונג צו פֿערהינדערן אונד זיא נאד איהרעם אייסבריכע צו אונטערדריקען. ערסט נאך דער ערפֿאָלגטען ריקקעהר דעם אָבער-פּאָליצייא-מייסטערס אויס פעטערסבורג וואורדען שטרענגע מאסרעגעלן געגען דיא רוהע-שטאָרער ערגריפֿפֿען.

דער בייא דען יודען אין ווארשויא פֿעראורזאכטע שאדען ווירד אויף דרייא מיללייאָנען רובעל געשעטצט. אין ווארשויא האט זיך אויס קאטהאָלישען אונד יידישען בירגערן איין קאָמיטע געבילדעט צור אונטערשטיטצונג דער געפלינדערטען יודען. אויך אם בענרעבנים-טאגע דער ביים געדרענגע אין דער קירכע געטאָדטעטען וואָללטע דאס וויטהענדע פֿאָלק איבער דיא יודען הערפֿאללען, אָבוואָהל דיא פּאָליצייא מיט רעכט דאס בעגרעבניס אים געהיימען פֿעראנשטאלטעטע. אבער דיא מיליטער-וואַכע וואר דיעסמאל גראָס גענוג אונד זאָ אויפֿגע־שטעללט. דאס יעדע רוהע-שטאָרונג הינטאנגעהאלטען ווערדען קאָננטע. ביז צום 30-טען דעצעמבער זינד איבער 2000 פֿערהאַפֿטונגען פֿאָרגענאָממען וואָרדען. אונטער דיעזען פֿערהאַפֿטעטען בעפֿינדען זיך זעהר פֿיעלע יונגע האנדווערקס-בורשען אים אלטער פֿאָן 12 ביז 18 יאהרען.

פֿיעלע יידישע פֿאמיליען זינד צו גרונדע געריכטעט; זאָגאר דיא אין דען אָבערען שטאָק-ווערקען בעפֿינדליכען יידישען וואָהנונגען ווארדען געפלינדערט. דיא פֿוס-באָדען אויפֿגעריססען אונד דיא מאָבעל אויף דיא גאססע געוואָרפֿען. אין איינער גאססע ווארדע דיא „נאַפֿטה-(פעטראָלעאום-)האנדלונג" איינעס יודען אין בראנד געשטעקט. דיא סאָלדאטען, וועלכע דאס פלינדערן פֿערהינדערן זאָללטען, האבען אנפֿאנגס מיט דען פלינדערנדען באנדען צוזאממען שנאפּפּס געטרונקען אונד דיעזען פֿערזיכערט, דאס זיא ניכט בעשטראַפֿט ווערדען!

דיא דורך דיא פלינדערונג ענטשטאנדענען פֿערוויסטונגען האבען מייסטענס נור דיא פֿאָרשטעדטע ווארשוי'ס בעטראָפֿפֿען, וואָ דיא אָרמערן יודען וואָהנען. דיא אינגערע שטאדט, וואָ מייסטענס רייכע לייטע וואָהנען, איזט פֿערשאָנט געבליעבען, וויל מאן זיך דא טיכטיג צור וועהרע זעטצטע. — אין דען פֿאָרשטעדטען איזט קיין איינציגעס יידישעס געשעפֿט אונבעשעדיגט געבליעבען. איבער 300 יודען-וואָהנונגען אונד איבער 600 יידישע געוואָלבע זינד פֿערוויסטעט. דורך דיא פֿערוויסטונג דער געוואָלבע האבען אויך דיא ניכט-יידישען איינוואָהנער ווארשוי'ס צו ליידען, וויל זיא נירגענדוואָ זעלבסט דיא נאָטהיגסטען לעבענס-מיטטעל איינקויפֿען קאָננען. דיא גראָססע שטאדט ווארשוי האט יעטצט קיין פֿלייש צום פֿערשפּייזען, דא דאָרט איממער נור דיא יודען דיא צופֿוהר פֿאָן פֿלייש בעזאָרגטען. וואס זיא זיך יעטצט צו טהון ניכט מעהר געטרויען. דיא אנצאהל דער פֿערוואונדעטען אונד געטאָדטעטען יודען איזט נאָך אונבעקאננט. זאָ פֿיעל איזט געוויס, דאס ביא דיעזעם קראוואללע איינע טאָדעספֿעללע אונד שווערע פֿערוואונדונגען פֿאָרגעקאָממען. הינטער דען רייהען דער סאָלדאטען וואר איינע פֿאָרמליכע ארמעע פֿאָן יידישען שטארקען אונד קאמפּפֿ־לוסטיגען יונגען לייטען צו זעהען וועלכע בערייט וואָרען, דען קאמפּף מיט דער פֿאָרדרינגענדען פֿאָלקסמענגע אויף לעבען אונד טאָד אויפֿצונעהמען.

דיא ווארשויער צענזור-בעהאָרדע האט אין רוסישען בלעטטערן איינע אויספֿיהרליכע שילדערונג דער יודענפֿערפֿאָלגונגען פֿערבאָטען. אויך דאס רוסישע טעלעגראַפֿען-אמט נימםט קיינע דעפּעשען איבער רוהע-שטאָרונגען אן. דיא היעזיגען צייטונגען ערהאלטען אויף איינע בעזאָנדערע וויזע דיא ווארשויער בעריכטע, אינדעם דיעזעלבען ביז לעמבערג בריעפֿליך געלאנגען אונד ערסט פֿאָן לעמבערג אויס וויטער טעלעגראַפֿירט ווערדען.

אין זיינעם פֿאָרגעסטריגען מאָרגענבלאטטע פֿעראָפֿפֿענטליכט דער „פעסטער ללאָיד" אבערמאלס איינע דעפּעשע אויס לעמבערג מיט דער מעלדונג, דאס אין לעמבערג ווידער איינינע ארבייטער פֿערהאַפֿטעט וואורדען, וויל זיא פלינדערנד איבער דיא יודען הערפֿאללען וואָללטען. גלייכצייטיג פֿעראָפֿפֿענטליכט אויך דאס „נייע פעסטער זשורנאל" איינע דעפּעשע מיט דער נאכריכט, דאס זיך דאָרט איין אנטי-סעמיטישער פֿעראיין געגרינדעט, צו דעם צוועקע, דאס פֿאָן נון אב דיא ניכט-יודען אויס קיינעם יידישען געוואָלבע עטוואס קויפֿען זאָללען. —

וויא דיא נייערן בעריכטע מעלדען, האט יעטצט דיא קאטהאָלישע גייסטליכקייט אין ווארשוי בעדייטענד מעהר צור הערשטעללונג דער רוהע ביינעטראגען אלס דאס מיליטער. אין אללען קירכען אונד זעלבסט אויף דען שטראַסען אונד גאססען פרעדיגטען דיא גייסטליכען געגען דיא יודענפֿערפֿאָלגונגען אונד פֿיר דולדזאמקייט אונד ברידערליכע איינטראכט. אונד זאָ האָפֿפֿט מאן, דאס דיא רוהע אין ווארשוי פֿאָרלייפֿיג הערגעשטעללט איזט; אבער דיא געשעפֿטע זינד פֿיר לענגערע צייט געשעדיגט. פֿיעלע קיפֿלייטע זינד געפֿאללען; דיא צאהל דער פֿערהאַפֿטעטען קראוואלל-מאכער בעלייפֿט זיך אויף נאהעצו 3000.

ענדליך איזט נון אויך איינע רוסישע אמטליכע רעגיערונגס-דעפּעשע אויס פעטערסבורג מיט פֿאָלגענדער מעלדונג איינגעטראָפֿפֿען: „דער קראוואלל אין ווארשוי ווארדע אויך אם 27. דעצעמבער ביז שפּעט אבענדס פֿאָרטגעזעטצט. אם 28-טען אונד 29-טען הערשטע אין ווארשוי רוהע. בלאָס אין דען ווארשויער פֿאָרשטעדטען ווארדען נאָך פֿערזוכע געמאכט, אום דיא יידישען וואָהנהייזער צו פלינדערן. דיא רוהע-שטאָרער ווארדע אבער דורך דיא בערייטס געטראָפֿפֿענען שטרענגען מאסרעגעלן אין צוים געהאלטען, אָהנע דאס עס דאס מיליטער נאָטהיג געהאבט העטטע, פֿאָן דען וואַפֿפֿען געברויך צו מאכען; וועהרענד דער שלעגערייען ווארדען 24 קאטהאָליקען אונד 22 יודען פֿערוואונדעט. זעממטליכע פֿערוואונדעטע זינד אינ'ס שפּיטאל געשאַפֿפֿט וואָרדען. — פֿאָן דען יודען ווארדע איינער געטאָדטעט. דיא יונגען פלינדערער, וועלכע איבער דאס קנאבען-אלטער ניכט הינויס זינד, ווארדען ניכט פֿערהאַפֿטעט, זאָנדערן בלאָס איהרען עלטערן צור הייזליכען בעשטראַפֿונג צוריקגעגעבען."

זאָ לייטעט דיא רוסישע רעגיערונגס-דעפּעשע. וועלכע ווארשוי שאָן אלס פֿאָללקאָממען רוהיג בעצייכנעט אונד דען גאנצען פֿאָרפֿאלל אלס איינען קראוואלל דארשטעללט. וואָביא נור איין יודע געטאָדטעט ווארדע. עראיננערט דאס ניכט אן דיא אמטליכען רוסישען קריעגס-דעפּעשען, וואָ עס אויך בייא דער גראָססטען ניעדערלאגע אונד דען עמפּפֿינדליכסטען פֿערלוסטען דער רוסען איממער געהייסען, דאס נור איין קאָזאק געטאָדטעט ווארדע! דיא פּריוואט-דעפּעשען, וועלכע פֿאָן פֿערלעססליכען פּערזאָנען הערריהרען, וויססען לייׁדער פֿאָן איינער גראָססען יודענפֿערפֿאָלגונג צו בעריכטען, בייא וועלכער זעהר פֿיעלע יודען פֿערוואונדעט אונד אויך פֿיעלע געטאָדטעט ווארדען. דיא רוסישע רעגיערונג וויללל ענטוועדער זיך זעלבער אָדער דיא וועלט אָדער ביידע צוגלייך פֿאָפֿפֿען. גאָטט געבע נון, דאס דיא רוסישע רעגיערונג אין דיעזער בעציעהונג וואהר זאגע, דאס נעמליך דיא רוהע ווידער הערגעשטעללט זייא אונד דאס פֿאָן נון אב דיא יודען-פֿערפֿאָלגונגען איין ענדע נעהמען מאָגען!

דיא אין דען הייטיגען צייטונגען פֿעראָפֿפֿענטליכטען דעפּעשען מעלדען: אונטער דען 3000 פערזאָנען, וועלכע אין ווארשויא פֿערהאַפֿטעט ווארדען, בעפֿינדען זיך אויך פֿיעלע רוסען אונד איינינע ניהיליסטען. צור זיכערהייט דער יידישען איינוואָהנער זינד אללע פֿאָרזיכטס-מאסרעגעלן געטראָפֿפֿען. דאס מיליטער אין ווארשויא ווארדע בעדייטענד פֿערשטערקט, אונד אויסערדעם האבען דיא יידישען הויז-בעזיטצער אום דיא ערלויבניס נאכגעזוכט, אין איהרעם הייזע אונד האָפֿע פֿיעלע סאָלדאטען איינ־

ליצ״א פערשטענדיגטע די פרויא פאָן דעם אונ-
גליקספאללע. די אונגליקליכע בעפינדעט זיך מיט
איהרען דרייא קינדערן אין גראָסטער נאָטה. עס
איזט וואהרשיינליך, דאס פריעדמאנן ווירקליך איי-
נען זעלבסט-מאָרד פעראיבט האט! זאָ ווייט פיהרט
איינען דער לייכטזינן! דא בעוועהרען זיך די וואָר-
טע אונזערער חכמי התלמוד: „עברה גוררת עברה!“
(איינע זינדע ערציינגט איינע אנדערע.) דאס לייכט-
זינניגע קארטענשפיעלען האטטע נעמליך צור
פאָלגע: ערסטענס, איינען זעלבסט-מאָרד, צוויי-
טענס, דאס איינע אונשולדיגע פרויא אונד דרייא
קליינע קינדער איהרען ערנעהרער פערלאָרען הא-
בען. וויר העטטען דען גאנצען טרויריגען פאלל
ניכט מיטגעטהיילט; אללייך ער מאָגע אלס וואר-
נונג דיענען פיר די לייטע, די אים דער פראָ-
וויניץ נאך דער הויפטשטאדט קאָממען, זיך מיט ניע-
מאנדעם איינגעהן אייגנציולאססען. פאָן דעם-
סען כאראקטער זיא ניכט אים פאָרהיניין איבער-
צייגט זינד. פעסט האט, וויא יעדע הויפטשטאדט,
איינע צאהלרייכע שאאר פאָן מיססיגגענגערן אונד
טייגעניכטסען, די ניכטס ארבייטען, זאָנדערן אויף
די טאשען אונערפאהרענער פראָווינצליטע שפע-
קוליירען. זאָ ערשיינען זאָלכע לייטע אויך ביי יע-
דעם איינטרעפפען איינעס איזענבאהנ-צוגעס, אום
די אים דער פראָווינץ אנגעלאנגטען אין איהר
נעטץ צו לאָקען. דיעזע לייטע פראגען דאנן יעדען
איינצעלנען אים, אָב ער קיינען פראָצעס האבע, אונד
פערזיכערן, ביי אללען געריכטס-האָפען, נאמענט-
ליך אבער ביי דען רעפערענטען גראָסען איינ-
פלוס צו בעזיטצען. גאר פיעלע לאססען זיך פאָן
דיעזעם גיינער-געזינדעל ניכט נור אום איהר געלד,
זאָנדערן אויך אום איהרען „פראָצעס“ בעטריגען.
אנשטאטט צו איינעם אָרדענטליכען אדוואָקאטען
צו געהען, פערלאססען זיא זיך אויף איינען זאָלך
פערשמיטצטען גיינער, דער איהנען גראָסע סוממען
איסלאָקט. דאס ענדע איזט, דאס זיא איהר געלד
צום פענסטער היניסגעוואָרפען אונד די רעכטע
צייט פעראבזיימט האבען, בעציגליך איהרעם פראָ-
צעססעס די געאייגנעטען שריטטע איינצולייטען.
וויר זעלבסט קעננען פיעלע בעוואָהנער אים דער
פראָווינץ, די איהרע אונערפאהרענהייט אין דיעזער
וויזע זעהר טהייער בעצאהלט האבען; יא, די דורך
דאס פערטריען, די זיא איינעם זאָלך׳ ניכטס-וויר-
דיגען געשענקט, ליידער אן דען בעטטעלשטאב גע-
בראכט וואורדען. די פאלש-שפיעלער זינד אונטער
דיעזען לייטען נאך די אונגעפעהרליכסטען, דא
יא איין אָרדענטליכער מענש זיך אָהנעהין מיט אונ-
בעקאנגטען לייטען אין קיין קארטענשפיעל איינ-
לאָססט. אללייך פאָר דען אונצעהליגען בעטריגערן
אנדערער גאטטונגען מוס מאן דאָפפעלט געווארנט
זיין, דא אויך דער אנשטענדיגסטע מענש לייכט אין
איהרע אייזערנען קלויען געראטהען קאנן, וואָ ער
אונרעטטבאר ערדריקט ווירד!

*(זעלבסטמאָרד וועגען איי-
נער שטיעפמוטטער.) אים באמבערג
(באיערן) ווירד דער „נייען פרייען פרעססע“ פאָל-
גענדעס בעריכטעט: די טאָכטער דעם היעזיגען
ראבבינערס דר׳ קאָבאק וואורדע פאָן איהרער
שטיעפ-מוטטער זעהר הייפיג מיסהאנדעלט. דאס
מעדכען קאָננטע ניכט מעהר דיעזע שטיעפ-מיט-
טערליכען מיסהאנדלונגען ערטראגען אונד שטירצ-
טע זיך דיעזער טאגע אין פערצווייפלונגספאָללער
עררעגטהייט אים דעם פענסטער. די אונגליקליכע
בליעב מיט צערשמעטטערטעם קאָפפע אויף דעם
פפלאסטער טאָדט ליעגען. דער פאלל מאכטע אין
דער היעזיגען יידישען געמיינדע איינען זעהר פיינ-
ליכען איינדרוק. עס וואורדע זאָגלייך איינע געגע-
ראל-פערזאממלונג איינבערופען, די פאָלגענדען
איינשטיממיגען בעשלוס פאסטע: „דער העררן ראב-
בינער ערהאָלט, וועגן ער זאָגלייך פאָן זיינער
שטעללע צוריקטריטט, די אבפערטיגונגס-סוממע
פאָן 10,000 מארק אונד איבערדיעס לעבענס-לענג-
ליך איינע פענזיאָן פאָן 1200מארק.“—העררן דר׳ קאָ-
באק וויעז יעדאָך דיעזען בעשלוס צוריק, דא ער
פעסט ענטשלאָססען איזט, זיינע שטעללע ביי צובע-
האלטען. העררן דר׳ קאָבאק וואר אין פריהערען
צייטען שיל-דירעקטאָר אין ליפטוי-סט׳-מיקלויש.
זייטדעם ער אין באמבערג אלס ראבבינער ווירקט,
האט ער פערשיעדענע וויססענשאפטליכע שריפטען
פעראָפפענטליכט. עס איזט ווירקליך אין אינרעכט,
וועגן מאן דען געלעהרטען מאנן פיר די ראָהייט
זיינער פרויא זיינער שטעללע ענטהעבען זאָללטע.
העררן קאָבאק איזט גענוג אונגליקליך, וועגן ער איי-
נע זאָלכע פרויא האט; ער איזט דאָפפעלט אונ-
גליקליך, וועגן ער דורך זיינע טייפלישע פרויא אין
זאָלך׳ שרעקליכער וויזע איינע טאָכטער פערלאָר.
וויר וויססען דאהער ניכט, וואָרום דער אונטער זאָלך׳
שווערעם אונגליקע זיפצענדע געלעהרטע אויך
נאָך זיינע שטעללע איינביסען זאָלל!

*(איין טרויריגעס גליק.) אים
בערלין ווירד בעריכטעט: דער זאָהן איינעם אל-
טען פירסטליכען הויזעס, דער ערבע זעהר איסגע-
דעהנטער גיטער, ערבליקטע פאָר קורצעם אים הויי-
זע איינער רייכען פאמיליע איין ארמעס יידישעס
מעדכען, וועלכעס פיר דיעזע פאמיליע צו ארביי-
טען פפלעגטע אונד איינע עבען פערטיג געוואָרדע-
נע שטיקערייא אבליעפערטע. דאס מעדכען איזט
די טאָכטער איינעם יידישען באָרזע-אגענטען. דער
אין זעהר קיממערליכען פערהעלטניססען לעבטע.
אויף דען ערסטען בליק וואר יעדאָך דער יונגע
פירסט אין דאס ארמע יודענ-מעדכען צים שטער-
בען פערליעבט. ער זוכטע זאָראנן געלעגענהייט,
מיט דערזעלבען אָפטערס צוזאממענציקאָממען.
איינסט וואר ער זאָגאר אין דער וואָהנונג איהרעס
פאטערס, אין דער עס נאטירליך האָבסט אָרמליך
איסזאה. דער פירסט וואָללטע דעם מעדכען 1000ס
מארק איבערגעבען, דאמיט איהר פאטער אין די
לאגע קאָממע, זיך איינע אנשטענדיגע, שאָן מאָב-
לירטע וואָהנונג צו מיעטהען. דאס מעדכען וויעז
דיעזעס געשענק מיט ענטריסטונג צוריק. טאגס דאָ-
רויף פאנד דאס מעדכען אין דער טאשע איהרעס
איבערוואורפעס איינע דיקע בריעפטאשע, זיא אָפפ-
נעטע דיעזעלבע; זיא ענטהיעלט 10000 מארק אין
באנקנאָטען. דער יונגע פירסט האטטע איהר נעמ-
ליך די בריעפ-טאשע היימליך אין די טאשע איה-
רעס איבערוואורפעס הינייגעשמוגגעלט. דאס מעד-
כען וואר איסער זיך פאָר אָרגער; נאהם איינען
צעטטעל אונד שריעב די וואָרטע: „העררן פירסט!
איך מוס מיך געגען איינע זאָלך׳ בעליידיגענדע
צודרינגליכקייט פערוואהרען. איין זיטטליכעס מעד-
כען נימטט פאָן קיינעם פרעמדען מאנגע איין גע-
שענק אן!“— דיעזען צעטטעל שיקטע זיא זאממט
דעם געלדע נאָך אן דעמזעלבען טאגע דעם יונגען
פירסטען צוריק. דיעזער שריטט ערהאָהטע יעדאָך
נאָך מעהר דען ווערטה דעם יונגען יודענ-מעדכענס
אין דען איינגען דעם רייכען פירסטען. דא ער איין
זאָלך׳ פיינעס זיטטליכעס געפיהל דאָך ביי איינעם
ארמען מעדכען ניכט ערווארטעטע. נון פאסטע ער
דען ענטשלוס, דאס מעדכען צו הייראטען. ער גינג
דאהער צו איהרעם פאטער, דער אנפאנגס ער-
שטיינט, אין דען הייראטס-פלאן אָהנע שוויעריגקיי-
טען וויללינגטע. יעטצט איבערדייכטע דער פירסט
זיינעם צוקינפטיגען שוויעגער-פאטער די 10000
מארק, דאמיט ער איינע אנשטענדיגע וואָהנונג איי-
נעהמע. דאס געשאה. דענן איך שאָן נאך וועניגען
טאגען. דער יונגע פירסט איזט נין טעגליכער גאסט
דיעזער יידישען פאמיליע. דאס מעדכען האט אייך
ניכטס דאגעגען איינצי-ווענדען, די פרויא איינעס
רייכען פירסטען צו ווערדען. אבער דאס שיינבארע
גליק האט דעננאָך אונגליק אין דער פאמיליע גע-
בראכט. די מוטטער דעס מעדכענס, איינע איי-
סערסט פראָממע פרויא, האט נעמליך זייטדעם דער
פירסט זיינע בעזיכע ביי איהרער טאָכטער מאכט,
דאס הויז פערלאססען!

*(טאָרעס-פאלל.) אים קליינוואָרדיין
ווירד געשריעבען: דער אָלטעסטע מאנן דעם אָר-
טעס, דער 98 יעהריגע גרייז ר׳ דוד איזענבערגער,
וואורדע פרייטאג אינטער גראָסער בעטהיילינגנג
דער בעפאָלקערינג צו גראבע געטראגען. פאָר 20
יאהרען גאלט ער אלס דער רייכסטע מאנן יענער

ווייע ביזט דו!“ זאגטע אלקימאָס, וואָראנן זיך ביידע אויף
דען וועג אין דען קעללער מאכטען.

פיעראונדדרייסיגסטעס קאפיטעל.

וויא וויר בערייטס ערוועהנטען, וואָרען צור דאמא-
ליגען צייט די אונטערן פאָלקס-קלאססען זאָ אבערגלייביש,
דאס זעלבסט דער זאָנסט שפיטצביבישע שקלאווע זיך פאָן
איינעם מעדכען פאָפפען ליעס, זאָבאלד ער דיעזע פיר איי-
נע צויבערין נעהאלטען. ער ליעס ווירקליך זאָוואָהל די
צימטער-, אלס די נארטענ-טהירע אָפפען, דאמיט דער
גייסט, דער איהם זיינע צוקונפט זאגען זאָלל, איינטרעטען
קאָננע. דער שקלאווע מוסטע זיך נון פאָן דעם מעדכען
די אויגען צובינדען לאססען אונד זיך אין איינען ווינקעל
דעם צימטערס צוריקציעהען, דאמיט ער פאָן דאָרט אוים
די שטיממע דעס גייסטעס נור האָרע, דען גייסט זעלבער
אבער ניכט זעהען קאָננע. וויא וויר נון וויססען, איזט דורך
די אָפפען געלאססענע גארטענ-טהירע אלקימאָס איינגע-
טרעטען, אונד נון האט זיך העלענע לאנגזאם דורך די
אָפפענע צימטער-טהירע היניסגעשליכען אונד די טהי-
רע פאָן איסען פערריעגעלט, זאָ דאס דער שקלאווע זעלבער
איינגעשפערט וואורדע. אלס ער דאנן אויף דען בעטרוג
קאם, געטרויטע ער זיך ניכט צו שרייען, וועיל ער די
שטראפע פיר די פריילאססונג דעס מעדכענס פירכטעטע.
די בלינדע העלענע, וועלכע שאָן זייט פריהער אל-
לע וועגע דעס פאלאסטעס קאָננטע, האטטע זיך מיט איה-
רער טעקוויירדיגען געשיקליכקייט, וועלכע דען בלינדען
איינגען איזט, אויף דען שמאלען גאנג געשליכען, דער פאָן
יענעם צימטער אין דען גארטען פיהרטע. זיא וואר עבען
אים בעגריפפע, נאך דער טהירע צו געהען, די אינס פרייע
פיהרטע, אלס זיא פלאָטצליך שריטטע אונד די געפירכ-
טעטע שטיממע דעס אלעקסאנדער טיבעריאוס פאָר זיך
האָרטע, דענן עבען צו דיעזער צייט בעגאבען זיך די ביי-
דען פריעסטער אין דען קעללער.— צו איהרעם גליקע קאָננ-
טען זיא די ביידען היידענ-פריעסטער אין דער פינסטערן
נאכט ניכט זעהען.

העלענע בעזאנן זיך איינען אויגענבליק. דאנן פיעל
איהר איין, דאס נאָך איין אנדערער אויסוועג דורך איינע
אנדערע טהירע פאָרהאנדען זייא; פיעללייכט קאָננטע צו-
פעללינג יענע אנדערע טהירע אָפפען זיין. ביי דיעזעם גע-
דאנקען צאָג זיא זיך וויעדער שנעלל צוריק אונד בעפאנד
זיך באלד אין דעם גאנגע, דער נאָך יענער טהירע פיהרטע.
אבער אויך דיעזע וואר פערשלאָססען — אונד צו איהרעם
שרעקען האָרטע זיא נאָך איממער נאהע פאָר זיך די
שטיממע דער ביידען פריעסטער. זיא דורפטע דא ניכט
בלייבען, וואָ זיא שטאנד; זיא טראט צור זייטע אונד
פיהלטע. דאס היער איינע קעללער-טרעפפע הינונטערפיהרע;
זיא אהנטע ניכט, דאס אויך די ביידען פריעסטער אין דען
קעללער געהען וואָללען. זיא שטיעג היגאב; דענן צור דא-
מאליגען צייט האטטען אָבען די קעללער קיינע טהירען,
זאָנדערן נור די אונטעראירדישען קעללער-געמעכער וואָ-
רען געשלאָססען. (דעראַרטיגע קעללער זיעהט מאן אויך
נאָך יעטצט ביי דען אויסגראבונגען צו פאָמפעי.) אונטען
אים קעללער וואר די לופט פייכט אונד קאלט, אבער זיא
גלויבטע זיך געבאָרגען אונד בערוהיגטע זיך.— אונד האָרך!
עס זינד וויעדער די שריטטע אונד די שטיממען דער ביי-
דען פריעסטער.— דאס ציטטערנדע מעדכען דראנג ווייטער
פאָר. ענדליך שטיעס זיא אן איינע מויער, זאָ דאס זיא
ניכט מעהר ווייטער קאָננטע. צו איהרעם גליקע וואר דא
איין ענגער ווינקעל, וואָהין זיא זיך מיט זיכערהייט צוריק-
ציעהען קאָננטע, דאס מאן זיא ניכט בעמערקען ווערדע.
פאָן דא אויס האָרטע זיא, וויא אלקימאָס צו אלעקסאנדער
טיבעריאוס זאגטע: „דיינע לאמפע בריננט זאָ טריב, דאס
וויר דא נאר ניכט זעהען קאָננען אונד וואָדורך מיר דיעזע
אונטעראירדישען געוואָלבע זאָ געשפענסטעראַפט ערשיי-
נען. אונד נאָך דיעזע דומפפע אונד אונגעזונדע לופט, די
וויר דא איינאטהמען!“

„אבער דאס גאָלד! (זאגטע אלעקסאנדער) אבער
דאס גאָלד מאכט יא אללעס העלל אונד געזונד!“

„אונד קלוג דאצו! (זאגטע אלקימאָס) איבריינגענס
ווירד מאָרגען דרוזוס אין איינעם נאָך ענגערן אונד פייכטערן
רוימע ליעגען אלס אין דיעזעם.“

„יא! (זאגטע אלעקסאנדער) וועגן איך בעדענקע,
דאס איין וואָרט פאָן דיר דיעזען דרוזוס רעטטען אונד מיך
אן זיינע שטעללע ברינגען קאָננטע. . .“

„דאס וואָרט ווירד ניע געשפּראָכען ווער-
דען!“ זאגטע אלקימאָס.

„איך האָפע אויך, דאס דיעזעס וואָרט ניע געשפּראָ-
כען ווירד! (זאגטע אלעקסאנדער) — אונד יעטצט זינד וויר
אן דער טהירע מיינער שאטצקאממער!“

ביים שוואכען שיינע דער לאמפע זאה אלקימאָס
איינע קליינע, טיעפע אין דער מויער בעפינדליכע, מיט איי-
זערנען רייפען אונד גראָסען ריעגעלן שטארק בעשלאגענע
טהירע. דער גאָלד-גיעריגע אלקימאָס קאָננטע דען אנבליק
דער פיעלען שעטצע קוים ערווארטען.

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

קוואַרטירט האַלטען צו דירפען, וואס איהנען אויך בעווילליגט וואורדע. אין פיעלען האָפען זינד 10 ביז 20 סאָלדאַטען אונטערבראַכט. וועהרענד דעם ניי-יאהרעס פירכטעטע מאן נאָך אימטער איינע וויעדערהאָלונג דער יודען-פערפאָלגונג. וועהרענד דיעזער צייט האט איך דיא יידישע בעפאָלקערונג צייט געוואָנגען, אונטער זיך איינע איינענע שוטץ-וואכע צו בילדען. אין דען גראָסערען האָפען שטעהען 50 ביז 200 מאַנן, לויטער קרעפטיגע יודען, מיט אייזערנען שטאַנגען אונד דיקען שטאָקען בעוואפפנעט, אום אים נאָטה-פאַללע דיא פלינדערער צוריקדרענגען צו קאָננען. טראָטץ דיעזער פיעלען פאָרזיכטס-מאַסרעגעלן דויערט דער שרעקען אונטער דען יודען פאָרט. אללעס געלד אונד אללע ווערטהזאַכען ווערדען אין דיא באַנק געשיקט. צאַהלרייכע פאַמיליען וואַנדערן אינס אויסלאַנד.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

*(איינע דעפעשע דעם קאָניגס קארל.) דאס וויענער אמטס-בלאַטט בעריכטעט: בעקאַננטליך האט רומעניען זיך בעמיסיגט געזעהען, דער עסטעררייכישען מאָנארכיע פיר דיא איהר אין דער טהראָן-רעדע צוגעפיגטע בעליידיגונג „אבביטטע" צו טהון. אלליין איינע זאָלכע געצוואונגענע אבביטטע פפלעגט בייא יענעם טהיילע, וועלכער דיעזע אבביטטע לייסטען מוסטע, געוואָהנליך איין געפיהל דער פערביטטערונג צוריקצולאססען. זאָ וואר מאן דענן אויך דער מיינונג, דאס קאָניג קארל, דער דאָך דורך דען גאנצען פאַלל שטארק בלאמירט וואורדע, געגען אונזערע מאָנארכיע פאָלל איננערער ערביטטערונג זיין ווער-ין. אים זאָ פריידיגער איבערראשטע איינע דעפעשע דעם רומענישען קאָניגס אן אונזערן קאיזער, דיא דא לויטעט: „עס געררייכט מיר צום איננינגסטען פערגניגען, דאס דער שטרייט צווישען רומעניען, אונד עסטעררייך-אונגארן וועגען איינער אונבעאַנגענען איוסדריקע אין דער טהראָנרעדע אויף פריעדליכע ווייזע ביינעלעגט וואורדע!" קאָניג קארל האט דורך דיעזע דעפעשע איינען פיינען טאקט בעוויעזען. ער האט היעדורך זאגען וואָללען, דאס ער וועגען דיעזער אבביטטע, דיא רומעניען אן עסטעררייך-אונגארן לייסטען מוסטע, אויך דען גערינגסטען גראָלל ניכט העגע. עס איזט צו האָפפען, דאס קאָניג קארל אויך בעציגליך דער דאָנוי-פראגע מאָגליכסט נאכגיעביג זיין ווירד, אום מיט דעם בענאכבארטען עסטעררייך-אונגארן אין פריינדשאפט לעבען צו קאָננען.

*(צום וויענער טהעאטערבראַנד.) אים וויען ווירד פאָם 31-טען דעצעמבער טעלעגראפירט: הייטע וואורדען וויעדער אים שוטטע דעם רינג-טהעאטערס פיעלע מענשען-קנאָכען אויפגעפונדען. דער גימנאזיאל-פּראָפעססאָר קארל ליסטל וואר זייט דעם בראנדע פערשוואונדען. ניעמאנד וואוסטע אבער, אָב דער פּראָפעססאָר אן יענעם אונגליקס-אבענדע פאָם 8-טען דעצעמבער דאס רינג-טהעאטער ווירקליך בעזוכט האבע. עס קאָננטע אלזאָ אויך מאָגליך זיין, דאס דערזעלבע אוים אירגענד איינעם געהיימען גרונדע אוים וויען פערשוואנד. נון וואורדען אבער הייטע אים בראנד-שוטטע צוויא שליססעל דעם פערשוואונדענען פּראָפעססאָרס געפונדען: דער איינע שליססעל וואר פיר דיא וואָהנונג, דער אנדערע פיר דען שרייב-טיש דעססעלבען. מאן האט גענומען דיא טרויריגע געוויססהייט, דאס אויך דיעזער מאנן איין אָפּפער דעס טהעאטער-בראנדעס וואורדע. — זיינע מאַיעסטעט האט צור אויפפיהרונג דעס וואָהלטהעטיגקייטס-געביידעס אן דער שטעללע, וואָ דאס אונגליקליכע רינג-טהעאטער געשטאנדען, בערייטס דען בעטראג פאָן 500,000 גולדען אנגעוויעזען. דיא האָכהערציגקייט זיינער מאַיעסטעט זוכט עס עבען, אויך דיא ביטטערסטע פיללע דורך איינען גלענצענדען גנאדען-אקט נאָך מאָגליכקייט צו פערזיססען.

*(אבגעשמאקטע שפּאַססע.) מאנכע וויענער אונד פּעסטער בלעטטער ברינגען זייט איינינען טאגען זעהר אבגעשמאקטע שפּאַססע איבער בעפּאַרשטעהענדע הייראטען צווישען יודען אונד כריסטען. זאָ שרייבט דיא „וויענער אללגעמיינע צייטונג": „דער זאָהן דעס אונגארישען קאָממוניקאציאָנס-מיניסטערס, העררן א' ארדווי, ווירד דיעזער טאגע מיט איינעם יידישען מעדכען, נאמענס עהרענפעלד, זיך פערלאָבען. דיא האָכצייט ווירד עבענפאללס אין דען נעכסטען וואָכען שטאטטפינדען. — עס איזט אבער וואהרשיינליך, דאס נאכדעם אין אונגארן איינע הייראט צווישען כריסטען אונד יודען נאָך ניכט געשטאטטעט איזט, דיא בראוט צום כריסטענטהומע איבערטרעטען ווערדע!" — אין פּעסטער בלאטט מאכטע היעצו פאָלגענדע בעמערקונג: „נאכדעם עס דאָך ניר פאָם קולטוס-מיניסטער טרעפּארט אבהענגט, דאס פערבאָט געגען איינע מיש-עהע צווישען כריסטען אונד יודען דורך איינבריינגונג איינעס דיעספעלליגען געזעטצעס צו בעזייטיגען — זאָ דירפטע עס דעם קאָממוניקאציאָנס-מיניסטער, העררן ארדווי, פיעללייכט דאָך געלינגען, זיינען קאללעגען, העררן טרעפּארט, צור איינבריינגונג איינעס דיעספעלליגען געזעטצעס צו בעוועגען." — אין אנדערעס בלאטט ברינגט וויעדער פאָלגענדע אבגעשמאקטע נייאיגקייט: „דער אונגארישע האנדעלס-מיניסטער באראָן קעמעני הייראטעט דיעזער טאגע איינע רייכע יידין; דא אבער היער דיא מיש-עהע צווישען יודען אונד כריסטען ניכט געשטאטטעט איזט, זאָ ווירד דער האנדעלס-מיניסטער באראָן קעמעני — צום יודענטהומע איבערטרעטען!" — יעדער ווירד איינזעהען, דאס אללע דיעזע שפּאַססע איינענטליך נור געגען העררן טרעפּארט געריכטעט זינד, וויל ער קיין געזעטץ איינבריינגען וויל, קראפט דעססען איינע מיש-עהע צווישען יודען אונד כריסטען אויך אין אונגארן מאָגליך ווערדע! אוים דיעזעם גרונדע ערצעהלט מאן: דער זאָהן דעם קאָממוניקאציאָנס-מיניסטערס האבע זיך אין איין יודען-מעדכען פערליעבט, וועלכעם צום כריסטענטהומע איבערטרעטען ווירד! אוים גלייכעם גרונדע שפּרענגט מאן אוים: דער האנדעלס-מיניסטער ווערדע צום יודענטהומע איבערטרעטען, אום נור איינע רייכע יידין הייראטען צו קאָננען! — וויר גלויבען ניכט, דאס קולטוס-מיניסטער טרעפּארט דורך זאָלכע שפּאַססע זיך פעראנלאסט פיהלען ווירד, איין געזעטץ וועגען מיש-עהען צווישען כריסטען אונד יודען דורכצופיהרען. דיעזע אנגעלעגענהייט איזט פאָן צו האָהעם ערנסטע, אום דורך אבגעשמאקטע שפּאַססע ערלעדיגט ווערדען צו קאָננען.

*(וואָהין לייכטזיננ פיהרט!) אין געוויססער דוד קיפּמאנן אוים ביטשקע (וויססענבורגער קאָמ') קאם אם 28. דעצעמבער נאָך דער הויפּטשטאדט, אום היער איינקייפע צו מאכען. דעם אבענדס גינג ער יעדאָך אין דאס זאָגענאננטע ראָזנערישע קאפפעע-הויז, וואָ אויך איינע פאלש-שפּיעלער-באנדע אנוועזענד וואר. קיפּמאנן ליעס זיך פאָן דערזעלבען פערלייטען, אם שפּיעלע טהיילצונעהמען. ער האטטע בייא זיך איינע באארשאפט פאָן 1000 גולדען, דיא ער אלסבאלד ביז אויף דען לעטצטען העללער פערלאָר. יעטצט יאממערטע דער אונגליקליכע אונד ראנג פערצווייפלונגספאלל דיא הענדע. דאס מאן איהם וועניגסטענס איינען טהייל דעס פערלאָרענען געלדעס צוריקערשטאטטע, דא דאסזעלבע גאר ניכט זיין איינענטהום, זאנדערן בלאָס אויסגעליעהענעס געלד וואר: פערגעבענס. דיא שפּיעלער פּריגעלטען איהן נאָך טיכטיג דורך, מאכטען זיך שנעלל אוים דעם שטויבע אונד ליעסען דען אונגליקליכען אין זיינער פערצווייפלונג צוריק. פריעדמאנן ערשטאטטעטע פאָן דעם פאָרפאללע דער פאָליציא „בעריפליך" דיא אנציינע אונד זאגטע אין זיינעם שרייבען אונטער אנדערעם: „איך קאנן ניכט מעהר צו מיינער פרויא, מיינען אונגליקליכען קינדערן אונד מיינען גלייביגערן צוריקקעהרען! עס בלייבט מיר ניכטס איבריג, אלס מיינעם לעבען איין געוואלטזאמעס ענדע צו מאכען!" — ער זעלבסט ערשיען ניכט בייא דער פאָליציא. פריעדמאנן איזט זייטדעם פערשוואונדען. דיא פאָ-

---

פאָלליעטאָן.

אוים איינער אונטערגעגאנגענען וועלט.

(60-טע פאָרטזעטצונג.)

„„וויל איך שאָן פריהער אויסשפּאָנירט האבע, דאס אנטיפּאס צום יידישען גלויבען צוריקגעטרעטען זייא; וויל איך וואוסטע, דאס ער דאָרט מיט מאָנאבאַז צוזאממענטרעפפען ווערדע, אום איינען פּלאן צו פּעראבערעדען, וויא זיא אונזערע בעטריינערייען דעם פאָלקע ענטדעקען זאָללען. איך פערשטעקטע מיך דאהער דאָרט, אום צו בעלוישען, וויא זיא איהרען פּלאן ענטוואָרפען, דאמיט וויר איהן פעראייטעלן קאָננען."" זאגטע אלקימאָס.

„אלקימאָס! האסט דוא אירגענד יעמאנדעם בערייטס מיטגעטהיילט, וואס דוא דאָרט זאהעסט?" פראגטע אלעקסאנדער טיבעריאוס.

„„ניין, וויזער מאנן; דאס געהיימניס רוהט נאָך פערבאָרגען אין מיר!""

„גוט! (זאגטע אלעקסאנדער) אונד אוים וועלכעם גרונדע האסט דוא ביזהער מיט מיר קיין וואָרט דאפאָן געשפּראָכען? וועסהאלב האסט דוא ביז אויף דיא לעטצטע שטונדע געוואַרטעט? ביז אויף דען טאג, אן וועלכעם דאס מאָרדעס-אורטהייל געגען דרוזוס אויסגעשפּראָכען ווערדען זאָלל?" — דיעזע וואָרטע שפּראך אלעקסאנדער מיט זאָ דורכבאָהרענדעם בליקע געגען אלקימאָס, דאס דיעזער קיינע אנטוואָרט הערפאָרברינגען קאָננטע.

„מענש! (ריעף אלעקסאנדער) איך דורכשויע דיך! איך וויל יעטצט אין דיינעם הערצען לעזען אונד דיר דיא בעווענ-גרינדע דיינעס בענעהמענס ערקלערען! שפּיטצבובע! זאָ וויא איינע שפּינגע נאָך אונד נאָך דיא פליעגע מיט איהרעם נעטצע אומשטריקט, זאָ וואָללטעסט דוא מיך ערסט גענצליך אין דיא געריכטליכע אונטערזוכונג מיטפערוויקעלן לאססען, זאָ דאס מיר דאנן קיין אויסוועג מעהר בלייבט! דורך דיינע אויסזאגע, מיינטעסט דוא, קאָננטע איך יעטצט אלס מאָרדער, אלס פאלשער צייגע, אלס מיינ-אידינער, פיעלפאך בעשטראפט ווערדען אונד אנשטאט דרוזוס אין דען ראבען דעם לאָוען קאָממען! — דוא טהיילסט מיר דיין געהיימניס ערסט יעטצט מיט, בעפאָר דאס מאָרדעס-אורטהייל איבער דרוזוס געפאללט איזט, אום מיר צו בעווייזען, וויא דוא מאָרגען ביים געריכטע דורך איין איינציגעס וואָרט דעם גאנצען איינע אנדערע ווענדונג געבען קאָננטעסט. — אין דיעזער לעטצטען ערנסטען שטונדע וואָללטעסט דוא מיר איינען האָהען פּרייז פיר דיינע פערשוויגענהייט ערפּרעססען! איזט עס ניכט זאָ?"

„„וויזער אלעקסאנדער! (זאגטע אלקימאָס איינגעשיכטערט) דוא ביזט ווירקליך איין גראָסער צויבערער; דוא קאָננסט דיא געדאנקען דעס מענשען ערראטהען.""

אלעקסאנדער לעכעלטע, צייגטע איין פריינדליכערעס בענעהמען געגען אלקימאָס אונד זאגטע: „גוט, זאָ שווייגע אונד וועגן אללעס פאָריבער איזט, וויל איך דיך דאנן רייך מאכען!"

„„ענטשולדיגע, וויזער מאנן, וויר ביידע קעננען אונס! (זאגטע אלקימאָס) וועגן דוא ווילסט, דאס איך שווייגען זאָלל, זאָ מוסט דוא מיר עטוואס שאָן פאָראוים בעצאהלען. — וועגן דרוזוס שאָן היגגעריכטעט זיין ווירד, ווירד דיר מיין שווייגען ניכט מעהר ניטצען אונד מיין רעדען ניכט מעהר שאדען קאָננען! דאס געריכט ווירד מיך מיט דעם פאָרוואָרפע צוריקוויזען, וואָרום איך ניכט צור רעכטען צייט מיינע צייגענשאפט אבלעגטע!""

„נון וואָהל, אלקימאָס! וואס זאָלל איך דיר בעצאהלען?" פראגטע אלעקסאנדער.

„„גראָסער אונד וויזער מאנן! (זאגטע אלקימאָס) דיין לעבען איזט זעהר קאָסטבאר אונד דיין רייכטהום זעהר גראָס; איך וויים, דאס דוא אין דיינער אונטעראירדישען שאטצקאממער גאנצע הויפען פאָן געלד אונד עדעלשטיינען האסט; דוא קאָננסט גענוג היפאָן ענטבעהרען, אום מיך רייך צו מאכען!""

„קאָמם, אלקימאָס! (זאגטע אלעקסאנדער, דער נון דיא בעסטע פריינדשאפט צו הייכעלן זוכטע) דוא ביזט מיין אלטער פריינד. וויר ביידע זינד דיא ווירדיגסטען אללער הײדען. דוא קאָננסט זיכער ניכט בעאבזיכטיגען, מיין לעבען, דאס דיר טהייער איזט, אין געפאהר צו ברינגען, זאָ וועניג אלס איך געזאָננען זיין קאָנן, דיר דיינע בעלאָהנונג, דיא דיר עבענזאָ טהייער איזט, צו פערקירצען. דוא נעהסט יעטצט מיט מיר אין מיינע אונטעראירדישע שאטצ-קאממער; דוא זאָללסט דא דיינע איינגען ווײדען אן דעם גלאנצע אונגעצעהלטער גאָלד-שטיקע אונד אונשעטצבארער עדעלשטיינע — אונד איך וויל דיר אלס בעלאָהנונג געשטאטטען, הייטע נאכט זאָ פיעל גאָלד אונד עדעלשטיינע מיטצונעהמען, אלס דוא נור טראגען קאָננסט. וועגן דרוזוס ניכט מעהר לעבט, קאָננסט דוא מיינער שאטצ-קאממער נאָך איינען צווייטען בעזוך מאכען. האנדלע איך ניכט אויפריכטיג אלס איין פריינד?"

„„אָ! איך צווייפעלטע ניעמאלס דאראן, דאס דוא עבען זאָ גראָסמיטהיג אונד ערלהערציג, אלס קלוג אונד